

**ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ** การพัฒนาหลักสูตรทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1  
โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

**ผู้เขียน** นายกิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์

**ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

**อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ**  
รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมศรี ไชยศรี

### บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาผลของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรทัศนศิลป์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย ปีการศึกษา 2545 ใช้กลุ่มแบบกลุ่มได้นักเรียนจำนวน 105 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษาได้แก่ แผนการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะการทำงาน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน และแบบสอบถามประเมินการใช้หลักสูตร ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอโดยใช้ตารางประกอบคำอธิบาย

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาหลักสูตร มีลำดับขั้นตอนคือ จัดทำโครงสร้างของหลักสูตร สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จัดทำคำอธิบายรายวิชา กำหนดชื่อวิชา รหัสวิชา เวลาเรียน จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ได้หน่วยการเรียนรู้จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ จัดทำแผนการเรียนรู้ นำไปทดลองใช้ และสรุปข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

2. ผลจากการนำหลักสูตรไปใช้

2.1 ด้านความรู้ ความคิด พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ด้านทักษะ พบว่า ทักษะการนำเสนอผลงาน ทักษะการคิดวิเคราะห์ และสื่อความทักษะการวาดภาพลายเส้นและแรเงา และทักษะการวาดภาพระบายสี ทั้งหมดอยู่ในระดับพอใช้

2.3 ความสนใจ ความพร้อม ความรับผิดชอบ การแสดงออก การมีส่วนร่วม และความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับดี

2.4 ความคิดเห็นต่อการใช้หลักสูตร พบว่าเนื้อหาที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือการวาดภาพระบายสี และเห็นว่าเนื้อหาสาระสอดคล้องกับกิจกรรม การพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน การพัฒนาทักษะการแสดงออก การพัฒนาทักษะการวาดภาพ และการส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก กิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนพึงพอใจและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุด คือ การวาดภาพ กิจกรรมที่นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นมากที่สุดคือการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน สื่อและแหล่งเรียนรู้มีเพียงพอ หลากหลายน่าสนใจเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างใช้ศึกษามากที่สุดคืออินเทอร์เน็ต การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก ยกเว้น ความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และสอดคล้องกับสภาพจริงอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อวิชาทัศนศิลป์ในระดับมาก และคุณลักษณะที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้มากที่สุดคือ ความรับผิดชอบ

### 3. แนวทางการปรับปรุงหลักสูตรทัศนศิลป์ มีดังนี้

3.1 ในการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนเห็นว่าควรปรับเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น เน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการวาดภาพ รวมถึงจัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความต้องการความสนใจของผู้เรียนมากขึ้น

3.2 ในด้านการจัดสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ นักเรียนเห็นว่าควรขยายแหล่งเรียนรู้ และส่งเสริมให้นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้มากขึ้น ควรส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียนหรือทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจในท้องถิ่น

3.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ควรใช้วิธีการวัดผลที่สอดคล้องกับสภาพจริงและกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับความถนัดของนักเรียนมากขึ้น และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน รวมถึงใช้เกณฑ์ในการประเมินที่เหมาะสมและยุติธรรม

**Independent Study Title** Visual Arts Curriculum Development for Mathayom Suksa 1  
at the Prince Royal' s College, Chiang Mai Province

**Author** Mr. Kittipun Udomseth

**Degree** Master of Education (Curriculum and Instruction)

**Independent Study Advisor**  
Assoc. Prof. Dr. Sirmsree Chaisorn

### ABSTRACT

The purposes of this independent study were to develop the Visual Arts Curriculum, the Art Strand for Mathayom Suksa 1 at the Prince Royal' s College, Chiang Mai Province and to study the results of the curriculum implementation, including suggestions for Visual Arts curriculum improvement. The samples, cluster-randomly selected, were 105 Mathayom Suksa 1 students during the second semester of the 2002 academic year in the Prince Royal' s College. Study tools included learning units and lesson plans, an achievement test, a work-skill assessment form, a learning behavior assessment form and a questionnaire for the assessment of curriculum implementation. The data obtained were analyzed by computer for frequency, percentage, mean and standard deviation analysis, then presented in tables with explanation.

The results of this study were as follows:

1. The steps of curriculum development process were constructing curriculum structure, content and learning standards according to the B.E. 2544 Basic Education Curriculum and the School Curriculum; determining strands and expected learning outcomes; writing course description; assigning subject title, code and learning time; designing three learning units and lesson plans; trying them out; providing recommendations for improving the designed curriculum.

2. The results of curriculum implementation.

- 2.1 Posttest scores were significantly higher than pretest scores at .01 significance level in both knowledge and thinking ability.

- 2.2 In terms of skill area, presentation skill, analytical thinking, drawing and painting skills were found to be at the average level.

2.3 Students' attitude, interest, readiness, responsibility, performance or expressing skills, participation and cooperation, in general, were of the high level.

2.4 As for opinions towards curriculum implementation, the most interested activity was painting. Students thought that the content studied and learning activities were congruent. Promotion of students' thinking process, performance, drawing skills and cooperation among students was at the high level. The activity that could be applied to other subjects was presentation and the activity that could mostly be applied in daily-life and satisfied students most was drawing. Instructional media and resources were of various types, adequate, and appropriate with content and activities. Internet was mostly used. Their satisfaction with learning evaluation was at the very high level but its authentic characteristics was at the moderate level. Students' attitudes of visual art learning were high and they felt that the most learned trait was responsibility.

### 3. Suggestions for curriculum improvement.

3.1 Learning time should be added. Creative thinking and drawing activities should be focused. Contents should be designed to respond more to students' interest.

3.2 In preparing and developing instructional media and learning resources, teachers should expand learning resources and promote more students' use of computers. Interesting instructional media including the activities outside classroom, or fieldtrip in the local area should be enhanced.

3.3 Authentic assessment should be emphasized together with students' aptitude. Students should be encouraged to take part in the assessment process. The evaluation criteria should be appropriate and fair.